

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA
„TYŚ NASZĄ HETMANKĄ”.
JASNOGÓRSKIE DROGI DO NIEPODLEGŁOŚCI

6-8 GRUDNIA 2018 UNIWERSYTET HUMANISTYCZNO-PRZYRODNICZY
IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE,
WYDZIAŁ FILOLOGICZNO-HISTORYCZNY UJD W CZĘSTOCHOWIE

PROGRAM

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA „TYŚ NASZĄ HETMANKĄ”. JASNOGÓRSKIE DROGI DO NIEPODLEGŁOŚCI

6-8 GRUDNIA 2018 UNIWERSYTET HUMANISTYCZNO-PRZYRODNICZY
IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE

PATRONAT NARODOWY PREZYDENTA
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ ANDRZEJA DUDY
W STULECIE ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

PATRONATY HONOROWE

JE Arcybiskup Metropolita Częstochowski, Przewodniczący Komisji Maryjnej
Konferencji Episkopatu Polski ks. dr Wacław Depo

JM Rektor Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza
w Częstochowie prof. dr hab. Anna Wypych-Gawrońska

Przeor Klasztoru OO. Paulinów na Jasnej Górze o. Marian Waligóra

JM Rektor Wyższego Seminarium Duchownego w Częstochowie ks. dr Grzegorz Szumera

JM Rektor Politechniki Częstochowskiej prof. dr hab. inż. Norbert Szczygiol

Prezes Fundacji „Silva Rerum Polonarum” dr Krzysztof Czajkowski

---

ORGANIZATORZY

Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie
Wydział Filologiczno-Historyczny UJD w Częstochowie

Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Fundacja Silva Rerum Polonarum

Filharmonia Narodowa

- 9.30 Msza św. na rozpoczęcie konferencji w Kaplicy NMP na Jasnej Górze
- 11.00 - 11.30 Uroczyste otwarcie konferencji – Wydział Filologiczno-Historyczny UJD w Częstochowie, ul. Zbierskiego 2/4, sala 1.05.
Przemówienia zaproszonych Gości.
- 11.30 - 13.00 **OBRADY PLENARNE – I CZĘŚĆ,**
prowadzi prof. dr hab. Bogdan Mazan
1. o. dr Józef Płatek OSPPE
Jasna Góra w początkowych latach niepodległości Polski
  2. o. dr Grzegorz Prus (WSD Zakonu Paulinów w Krakowie)
Uroczystości religijno-patriotyczne na Jasnej Górze w okresie II Rzeczypospolitej
  3. ks. prof. dr hab. Jan Związek (UJD)
Jasna Góra – Diecezja częstochowska dziedzictwem duchowej stolicy narodu polskiego w okresie niewoli narodowej
  4. prof. dr hab. Tadeusz Srogosz (UJD)
Przedstawiciele Kościoła w polskich centralnych władzach u progu niepodległości
- 13.00 - 13.20 dyskusja
- 13.30 - 14.30 OBIAD
- 14.30 - 16.20 **OBRADY PLENARNE – II CZĘŚĆ,**
prowadzi prof. dr hab. Jarosław Ławski
1. prof. dr hab. Teresa Kostkiewiczowa (IBL PAN, UKSW)
Motywy Maryjne w poezji XVIII wieku
  2. prof. dr hab. Bogusław Dopart (UJ)
Jasna Góra w tradycji epepeicznej
  3. prof. dr hab. Lucjan Suchanek (PAU)
Matka Boska Częstochowska oczami rosyjskich prawosławnych
  4. prof. PhDr. Marie Sobotková CSc.
(Uniwersytet im. Palackiego, Ołomuniec)
Wizerunek Matki Boskiej w czeskiej kulturze epoki baroku
  5. prof. dr hab. Andrzej Stroynowski (UJD)
W kręgu patriotycznych i religijnych uniesień konfederatów barskich
- 16.20 - 16.40 dyskusja
- 19.00 koncert w Bazylice Jasnogórskiej
- 20.30 KOLACJA

7 GRUDNIA

8.00 - 9.00 ŚNIADANIE

10.00 - 11.20 OBRADY W SEKCJACH – CZĘŚĆ I

Miejsce obrad: Wydział Filologiczno-Historyczny UJD w Częstochowie,
ul. Zbierskiego 2/4

SEKCJA – sala 0.12, prowadzi prof. dr hab. Teresa Kostkiewiczowa

1. dr Małgorzata Burta (UKSW), lic. Agata Nowicka (UKSW)

„Bogurodzica romantyków”. Mickiewicz i inni

2. prof. dr hab. Bogdan Mazan (UŁ)

Wizerunki Najświętszej Maryi Panny w piśmiennictwie polskim

2. poł. XIX wieku – wobec cenzury

3. prof. dr hab. Bernadetta Kuczera-Chachulska (UKSW, IBL PAN)

O wątku Maryjnym w liryce Janusza St. Pasierba – zblżenia...

4. dr hab., prof. UKSW Jan Zieliński

Wiersze maryjne Rainera Marii Rilkego, Bronisławy Ostrowskiej

i Witolda Hulewicza

SEKCJA 2 – sala 0.13, prowadzi prof. dr hab. Tadeusz Srogosz

1. dr hab., prof. UJD Julia Dziwoki (UJD)

Jasna Góra wobec dążeń Górnoszlązaków przyłączenia

do Odrodzonego Państwa Polskiego

2. dr hab., prof. UJD Beata Urbanowicz Matka Boża Częstochowska

a Żołnierze Podziemia Niepodległościowego (1944-1963)

3. dr Elżbieta Wróbel (UJD) *U stóp Jasnej Góry.*

Dwa epizody z życia Zofii Kossak - komunikat

11.20 - 11.40 dyskusja

11.40 - 12.00 BUFET KAWOWY

12.00 - 13.30 Panel dyskusyjny: *Jasna Góra – ostatni szaniec „w wojnie naszej, którą więdziemy z szatanem, światem i ciałem”*

Uczestnicy: ks. prof. dr hab. Jerzy Szymik, o. dr hab. Michał Legan OSPPE,

Tomasz Królak (wiceprezes KAI), dr Krzysztof Czajkowski – prowadzenie

13.30 - 15.00 OBIAD

15.00 - 16.20 OBRADY W SEKCJACH – CZĘŚĆ II

SEKCJA 1 – sala 0.12, prowadzi prof. dr hab. Jan Malicki

1. prof. dr hab. Robert K. Zawadzki (UJD)

Wędrowanie po Ziemi Świętej śladami Maryi. Brat Anzelm Polak i jego Terrae Sanctae descriptio (ed. Kraków 1512)

2. dr Beata Łukarska (UJD)

Protektorat maryjny w walce o niepodległość szlacheckiej Rzeczypospolitej Na podstawie wybranych przekazów literackich z XVII i XVIII wieku

3. s. dr Bożena Leszczyńska OCV „O Pani Nieba i ziemi Królowo, Tyś Matką moją”. *Maryja w życiu i twórczości ks. Karola Antoniewicza SJ (1807-1852)*

4. dr hab. Wacław Pyczek (KUL)

„... w ramionach Matki” – obrazy Najświętszej Marii Panny na czas apokalipsy w pismach bł. Natalii Tułasiewicz i zapiskach Alicji Lenczewskiej

16.20 - 16.40 dyskusja

SEKCJA 2 – sala 0.13, prowadzi ks. prof. dr hab. Jan Związek

1. ks. prof. dr hab. Jerzy Szymik (UŚ)

„Kiedy myślę: Ojczyzna, szukam drogi”. Teo-logiczna perspektywa Jana Pawła II w 100-lecie niepodległości

2. ks. dr Kamil Zadrożny

(WSD Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie)

Rola Maryi i Jasnej Góry w życiu narodu polskiego w nauczaniu Papieży i niektórych Biskupów polskich

3. dr hab., prof. nadzw. UAM Adam Wojtczak OMI (UAM)

Maryja – Błogosławiona, która wprowadza pokój

4. ks. dr hab. Grzegorz Bartosik OFMConv (UKSW, „KOLBIANUM”)

Troska św. Maksymiliana Marii Kolbego o dobro duchowe Ojczyzny

16.20 - 16.40 dyskusja

16.40 - 17.00 BUFET KAWOWY

17.00 - 18.40 OBRADY W SEKCJACH – CZĘŚĆ III

SEKCJA 1 – sala 0.12, prowadzi prof. dr hab. Lucjan Suchanek (PAU)

1. prof. mgr Jan Malura Ph.D. (Uniwersytet Ostrawski),

mgr Jakub Ivánek, Ph.D. (Uniwersytet Ostrawski)

Songs about the Virgin Mary of Częstochowa from Moravia and Czech Silesia (1700-1918)

2. dr hab. Katarzyna Janus (UJD)

„*Laudes Beatae Mariae Virginis*” Szymona Starowolskiego. Prolegomena do lektury

3. mgr Monika Szturcová (Uniwersytet Ostrawski)

Czesko-polskie zależności pieśniowe w pieśniach pątniczych dla Jasnej Góry

4. mgr Irena Shewczenko (UwB)

Czarna Madonna w ukraińskim modernizmie

SEKCJA 2 – sala 0.13, prowadzi prof. dr hab. Dariusz Złotkowski

1. dr Stanisław A. Bogaczewicz (IPN Oddział Wrocław)

Patriotyczno-religijny wymiar Pieszyc Pielgrzymek Wrocławskich na Jasną Górę w ostatniej dekadzie istnienia PRL

2. dr Jan A. Konopka (Muzeum T. Kościuszki w Solurze, Szwajcaria)

Maryjny kult Tadeusza Kościuszki

3. PhDr Ing. Jaromir Olšovský Ph.D. (Uniwersytet Ostrawski)

The venerated image of Black Madonna of Częstochowa and the traces of its cult in visual arts in Austrian Silesia and in Moravia from the early Baroque period to the end of 19th century

4. dr hab. Elżbieta Wojcieszek (IPN Poznań)

Wojsko Polskie Matce Boskiej Częstochowskiej. Insignia orderów Virtuti Militari jako vota Wojska Polskiego z okazji obchodów jubileuszu 600-lecia klasztoru OO. Paulinów i obecności wizerunku Matki Boskiej na Jasnej Górze

18.20 - 18.40 dyskusja

19.00 KOLACJA

8 GRUDNIA

8.00 - 9.30 ŚNIADANIE

transport na Jasną Górę

10.20 - 12.00 **OBRADY PLENARNE: Klasztor Ojców Paulinów na Jasnej Górze, Kaplica Różańcowa, prowadzi prof. dr hab. Wacław Pyczek**

1. prof. dr hab. Jan Malicki (UŚ)

Fenomen Bogurodzicy

2. prof. dr hab. Jarosław Ławski (UwB)

Glogerowska Theotokos

3. prof. dr hab. Dariusz Złotkowski (UJD)

Częstochowa u progu niepodległości

11.00 - 11.20 BUFET KAWOWY

1. mgr Aleksandra Mieczysława (Z-ca Dyrektora Katolickiej

Rozgłośni Radiowej Fiat)

O debatach jasnogórskich i wieczorach Maryjnych jako kontynuacji tradycji

debat o sprawach ważnych na Jasnej Górze

2. ks. mgr Piotr Zaborski (Dyrektor Katolickiej Rozgłośni Radiowej Fiat)

Częstochowa – miasto Maryi, miasto wolności. Katolicka Rozgłośnia

Radiowa FIAT (voluntas tua) jako owoc VI Światowego Dnia Młodzieży

12.00 - 12.30 dyskusja

13.00 **PODSUMOWANIE I ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI**

Honorowy Patronat

Patronat

Organizatorzy

Patronat medialny

Partnerzy

Projekt graficzny materiałów promocyjnych konferencji

dr Artur Lubos, Aleksandra Lubos

Motyw przewodni - karton witrażowy

prof. Werner Lubos

Realizacja VidiFilm <https://www.facebook.com/VidiFilm/>